

STATLIGA SEKTIONEN

MOTION 14

ADJUNKTION TILL FÖRBUNDSSTYRELSEN OCH FÖRBUNDSSTYRELSENS STORLEK

BAKGRUND OCH MOTIVERING

Av Akavias stadgar framgår i § 27 andra och tredje stycket att

Förbundsstyrelsen består av ordförande, förste vice ordförande, andre vice ordförande, vilka utgör förbundsstyrelsens presidium, samt ytterligare tio ledamöter. Ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande samt nio ledamöter utses bland förbundets medlemmar genom val vid ordinarie fullmäktigemöte för tiden till och med nästa ordinarie fullmäktigemöte. En ledamot är studerandesektionens ordförande, eller vid förfall, vice ordförande.

Av Akavias stadgar framgår i § 29 sista stycket första meningen att

”Vid avgörande av ärenden som är av väsentligt intresse för en viss sektion eller professionsförening har denna rätt att få en representant adjungerad till förbundsstyrelsen.”

I stadgarna § 29 sista stycket behöver förtydliganden göras med avseende på de yrkesverksamma sektionernas deltagande i förbundsstyrelsen som ständiga adjungerade ledamöter och som en konsekvens härav är det även lämpligt att antalet ledamöter i förbundsstyrelsen minskas, förslagsvis från 13 till 9. Detta föranleder att justeringar behöver göras med avseende på antalet ledamöter i förbundsstyrelsen i § 27 andra och tredje stycket. Antalet som utses bland förbundets medlemmar genom val blir därmed ordförande, förste och andre vice ordförande samt fem ledamöter. Förslaget medför även följdförändringar angående beslutsförhet för förbundsstyrelsen i 28 § och beslutsmajoritet för förbundsstyrelsen för uteslutning i 7 §.

Akavias organisation består av flera olika organ; förbundsstyrelse, sektioner, professionsföreningar och kansli. Den valda organisationslösningen har tyvärr lett till ett stuprörstänk som inte gagnar organisationen som helhet. Situationen är i nuläget inte tillfredsställande utan vi behöver ”närma” oss varandra. Vad gäller samarbetet och samverkan mellan de olika organen finns en del att önska. Förbundets en gång valda organisationslösning medför en stor potential att synas, verka och nå ut till medlemmar och ännu inte medlemmar, men detta förutsätter att rätt förutsättningar finns. Vi upplever att det är för stort avstånd mellan delarna inom organisationen och ett sätt att krympa detta avstånd är att ordförandena från **samtliga** sektioner finns representerade i förbundets styrelse. Det torde medföra bättre möjligheter till att ”sy” ihop förbundets organisationsdelar och minska avståndet. Utöver att större möjligheter till direktkontakt med fler förtroendevalda inom organisationen inför beslut uppstår, skulle även dessa beslut ges en bättre förankring inom organisationen. Den fackliga röda tråden kan synliggöras på ett bättre sätt och genomsyra organisationen uppifrån och ner genom sektionerna och vidare till övriga förtroendevalda och medlemmar. ▶

▶ STATLIGA SEKTIONEN / MOTION 14

Vidare skulle den kompetens och erfarenhet som finns bland Akavias förtroendevalda bättre tas tillvara. Genom den organisationslösning som en gång valdes ges visserligen stora möjligheter att nå förtroendevalda och medlemmar, men dessa möjligheter har inte tagits tillvara på rätt sätt inom nuvarande organisation.

Förbundets sektioner bör alltid vara representerade i förbundsstyrelsen, dels genom ordföranden i studerandesektionen som ordinarie ledamot, dels genom adjunktion av ordförandena från de yrkesverksamma sektionerna. Att vara adjungerad innebär att man har yttrande- och förslagsrätt och rätt att få sin särskilda mening antecknad till mötesprotokollet, vilket är reglerat i § 29 i nuvarande stadgar. Vid förfall för ordföranden deltar vice ordföranden i likhet med nuvarande lösning för studerandesektionen.

För att inte storleken på förbundsstyrelsen ska bli ohanterbar bör vid adjunktion antalet ledamöter minskas, förslagsvis från 13 till 9.

Oavsett om adjunktion sker på föreslaget sätt har även frågan uppkommit om antalet ledamöter i förbundsstyrelsen ändå inte borde minskas. Förbundsstyrelsen är idag stor, 13 ledamöter. Vid bestämmande av antalet ledamöter i en styrelse finns flera hänsyn att ta och det kan vara en svår avvägning att avgöra vilket antal som torde vara lämpligast för ett så bra och effektivt styrelsearbete som möjligt. Viktiga hänsyn att ta är bland annat behovet av att tillgodose representation i tillräcklig omfattning ur ett medlemsperspektiv, utifrån den interna organisationen och möjligheterna till ett effektivt styrelsearbete. Vid en samlad bedömning menar vi att, även bortsett från utökade möjligheter till adjunktion, antalet ledamöter bör minskas ner, förslagsvis från 13 till 9 ledamöter, vilket medför stadgeändringar i 27 § med följdändringar i 7 och 28 §§ avseende beslutsmajoritet för uteslutning respektive beslutsförhet.

YRKANDE

STATLIGA SEKTIONEN YRKAR ATT FULLMÄKTIGE BESLUTAR

- att** 27 § i stadgarna andra och tredje stycket ska ha följande lydelse
Förbundsstyrelsen består av ordförande, förste vice ordförande, andre vice ordförande, vilka utgör förbundsstyrelsens presidium, samt ytterligare sex ledamöter. Ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande samt fem ledamöter utses bland förbundets medlemmar genom val vid ordinarie fullmäktigemöte för tiden till och med nästa ordinarie fullmäktigemöte. En ledamot är studerandesektionens ordförande, eller vid förfall, vice ordförande.
- att** i 29 § införs ett nytt fjärde stycke med följande lydelse
De vid varje tid valda ordförandena i de yrkesverksamma sektionerna ska vara ständigt adjungerade ledamöter i förbundsstyrelsen och vid förfall ersättas av sektionernas vice ordföranden.
- att** 29 § nuvarande fjärde stycke blir ett nytt femte stycke (motsvarande nuvarande 29 § fjärde stycket första meningen)
Vid avgörande av ärenden som är av väsentligt intresse för en viss professionsförening har denna rätt att få en representant adjungerad till förbundsstyrelsen.
- att** i 29 § införs ett nytt sjätte stycke med följande lydelse (motsvarande nuvarande 29 § fjärde stycket andra meningen)
En adjungerad ledamot har yttrande- och förslagsrätt samt rätt att få sin särskilda mening antecknad till protokollet.
- att** 28 § första stycket ändras enligt följande
Förbundsstyrelsen är beslutsför när minst fem ledamöter är närvarande.
- att** 7 § sista stycket ändras enligt följande
För beslut om uteslutning eller varning på de grunder som anges 6 § första stycket fordras att minst fem av förbundsstyrelsens ledamöter röstar för en sådan åtgärd.
- att** föreslagna ändringar omedelbart justeras och tillämpas för återstoden av fullmäktige 2022 och sålunda gäller för de val som förrättas vid fullmäktige 2022.

► STATLIGA SEKTIONEN / MOTION 14

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR OCH FÖRSLAG TILL BESLUT

Motionen behandlar två frågor; dels styrelsens storlek dels behovet av att sektionerna är representerade i förbundets styrelse som adjungerade ledamöter.

Frågan om styrelsens storlek som sådan föregicks inte av någon större diskussion vid Akavias bildande. Den styrelsesammansättning som Jusek hade valdes, detta trots att Akavia är ett väsentligt större förbund och nybildat, med de krav som detta kunde antas komma att ställa på styrelsen. Enligt förbundsstyrelsens uppfattning finns det ingen anledning att nu göra några ändringar. Förbundet och förbundsstyrelsen har även inför kommande mandatperiod ett betydande arbete framför sig vilket motiverar nuvarande storlek på styrelsen. Det kan dock finnas goda skäl att framåtsyftande se över styrelsens storlek. En faktor kan vara om fullmäktige beslutar att utöka uppdraget för förbundsstyrelsens ordförande till ett heltidsuppdrag. En så genomgripande förändring som minskning av antalet valda ledamöter från nio till fem kan dock inte genomföras utan en utredning av konsekvenserna. Dessutom måste valberedningen få nya förutsättningar för sitt arbete i god tid. Arbetet med att ta fram ett förslag till en väl fungerande styrelse är ett pussel som tar lång tid. Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionens yrkande att minska antalet ledamöter utöver presidiet från nio till fem avslås men föreslår samtidigt att fullmäktige ger styrelsen i uppdrag att under kommande mandatperiod göra en översyn av styrelsens storlek. I denna ska sektioner och professionsföreningar medverka. Resultatet ska sedan presenteras och diskuteras på ett förbundsråd under mandatperioden.

Vad gäller yrkandet om att de yrkesverksamma sektionerna ska vara representerade i förbundsstyrelsen genom ständig adjunktion vill förbundsstyrelsen framhålla följande. I en ideell organisation av Akavias storlek är det nödvändigt att ha olika förbundsorgan med olika roller inom ramen för den gemensamma uppgiften att förvalta, utveckla och förbättra förbundets verksamhet.

Förbundsstyrelsen ansvarar för ett stort antal uppgifter som inte direkt och löpande berör sektionerna, till exempel att följa upp förbundets verksamhet i stort, verkställa fullmäktiges beslut, ansvara för förbundets ekonomi samt vissa administrativa uppgifter. Hur dessa sköts bedöms av förbundets fullmäktige där sektionerna har inflytande över val och ansvarsfrihet.

De yrkesverksamma sektionerna har uppgifter som främst handlar om att formulera mål och inriktning för förbundets arbete med kollektivavtal och annat partsgemensamt arbete där medlemmarna genom sektionsmötena bedömer resultatet, inte förbundsstyrelsen.

Förbundets olika delar utför sina uppgifter självständigt inom ramen för fullmäktiges övergripande planering och prioritering av förbundets verksamhet. De olika delarnas bidrag till de gemensamma målen bedöms ytterst av medlemmarna genom de olika beslutande organen, främst fullmäktige men också sektionsmötena.

Förbundsstyrelsen delar statliga sektionens uppfattning att förbundets organisationslösning ger stor potential för förbundet att synas, verka och nå ut till medlemmar och personer som ännu inte är medlemmar. Vi har kommit långt på den resan under de knappa tre år som förbundet har funnits, trots de svårigheter som pandemin medfört. Men det finns givetvis fortfarande mycket att göra och att önska. Ansvaret för detta ligger på alla delar av förbundet, inte minst i form av att ta initiativ till dialog och förankring mellan de olika organen. Frågan är om detta skulle kunna göras mera ändamålsenligt och effektivt genom organisationsförändringar. ►

► STATLIGA SEKTIONEN / MOTION 14

I sammanhanget vill förbundsstyrelsen framhålla att samgåendefullmäktiges beslutade att studerandesektionens ordförande ska vara ledamot i förbundsstyrelsen tillkom för att säkerställa att studerandeperspektivet alltid är representerat i styrelsearbetet. Om en på vanligt sätt vald studerandedamot blir yrkesverksam under mandatperioden riskerar det perspektivet att försvinna. Yrkesverksamma medlemmars perspektiv, från alla tre sektorer, är representera i styrelsen genom övriga ledamöter.

En organisatorisk lösning där styrelserna för förbundets olika delar har representanter i varandras styrelser kan möjligen leda till bättre information och kännedom delarnas verksamheter. Det skulle, som föreslås i motionen, kunna vara adjunktion av ordförande för de yrkesverksamma sektionestyrelsernas i förbundsstyrelsen. Men förbundsstyrelsen skulle också kunna ha adjungerade representanter i sektionestyrelserna.

Nackdelen med sådana organisatoriska konstruktioner är uppenbar. Det skulle enkelt uttryckt gå åt väldigt mycket sammanträdestid för att lyssna på diskussioner och beredning inför beslut i frågor som den adjungerade representantens eget organ inte direkt berörs av. Om avsikten är att förbättra dialogen framstår permanent adjunktion åt ena eller andra hållet som kostsam och otymplig i jämförelse med de betydligt enklare alternativen. För kontaktvägarna i förbundet är korta. Det har genomförts regelbundna möten mellan förbundsstyrelsens presidium och sektionsordförandena. Direktkontakter mellan sektionsordföranden och förbundsordföranden är enkla att ta. Från förbundsstyrelsens synvinkel har detta fungerat väl under mandatperioden även om det säkert kan bli ännu bättre. Styrelsen kan inte heller låta bli att notera att sektionerna inte någon gång under den gångna mandatperioden använt sin stadgereglerade rätt få bli adjungerade till förbundsstyrelsen i frågor man är intresserad av. Vilka frågor som har behandlats vid förbundsstyrelsens sammanträden har framgått av de i förväg utskickade dagordningarna.

Slutligen menar förbundsstyrelsen att en adjunktion av föreslaget slag inte skulle vara bra för styrelsearbetet. Valda styrelseledamöter har till uppgift att se till helheten. En adjungerade ledamot blir en representant för en viss grupp eller visst intresse och kan upplevas som en kontrollfunktion som inte heller har rollen att se till helheten eller något ansvar. Sammanfattningsvis föreslår därför förbundsstyrelsen att motionen avslås även i adjunktionsfrågan. Samtidigt vill styrelsen uppmana sektionerna att utnyttja sin möjlighet att få bli adjungerade i för dem viktiga frågor och i dessa delta aktivt i styrelsens beredning.

FÖRBUNDSSTYRELSEN FÖRESLÅR FULLMÄKTIGE

att avslå motionen till förmån för att förbundsstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med sektionerna och professionsföreningarna göra en översyn av förbundsstyrelsens storlek och presentera övervägandena på ett förbundsråd under mandatperioden.

